

Madenciler de işlerinde muvaffak olabilmesi için kendilerine uzun vâdeli kredi açacak bankalara şiddetle ihtiyaçları vardır. Sanayi erbabının durumu aşağı yukarı böyledir. Sayın Vekilimizden bu meslek erbabının ihtiyaçlarına cevap verecek müesseselerin bir an evvel açılmasına gayret etmesini istirham edeceğim.

üzerinde durmak istediğim diğer bir nokta da intihap bölgemizi ilgilendirmektedir. Karadeniz arazisinin ne kadar çok parçalanmış ve âdeta parsel haline gelmiş olduğu ma'ûmdur. Karadeniz halkının iktisaden kalkınması için buralarda el sanayiinin teşvik edilmesine ve bunun için de bir taraftan da kurs açılarak el tezgâhlarının süratle dağıtılmasına şiddetle lüzum vardır.

Bir de Sayın Vekilimizden gazetelerden hazırlanmakta olduğunu memnuniyetle öğrendiğimiz, zirai sigorta kanunu tasarısının ne safhada olduğunu bildirmesini rica edeceğim. Sözlerimi bitirirken diğer bütçelerimizle birlikte İktisat ve Ticaret bütçesinin de memleketimiz için hayırlı olmasını dilerim.

REİS — Kifayet takriri vardır. Daha evvel Vekile ve bir mebus arkadaşımıza söz vereceğim, ondan sonra takriri reye koyacağım.

Ekonomi ve Ticaret Vekili.

İKTİSAT VE TİCARET VEKİLİ SITKI YIRCALI (Balıkesir) — Sayın arkadaşlarımızın Vekâletimizin geçmişteki faaliyetleri üzerinde yapmış oldukları ikaz ve bundan sonraki çalışmalarımızda bize göstermiş oldukları veçheyi memnuniyetle karşılar ve bunları kısmen tahhîh ve bundan sonra da bize ilham ettikleri noktalar üzerinde daha büyük bir gayretle çalışmayı şimdiden kendimiz için vazife telâkki ettiğimizi arz ederim. (Bravo, sesleri)

C. H. Partisi adına konuşan Sayın Kâmil Kırıkoğlu arkadaşımız, daha evvel bütçenin umumi müzakeresi zamanında mevzu bahis olan meseleleri yeni baştan ele alıp orada cevaplanmış, noktaları da yeniden kendi noktai nazarlarına göre izah ettiler. Hattâ bunların içinde bilhassa plân ve program meselesini, Toprak Mahsullerinde takibettiğimiz müstakar fiyat ve kredi politikasını ve nihayet para hacminin artmasını tenkid mevzuu yaptılar.

Bunlar öyl emeselerdir ki geçen 4 yılda mütemediyen bizim takibetmekte olduğumuz iktisadi politikanın müzakeresinde muhalefetin

tenkidine daima ön plânda mesnet teşkil etmiş ve hattâ seçimlerde millet önünde tartışması yeniden yapılarak onun da lehimize tasvibi alınmış bulunmaktadır. Bunun üzerinde yeniden duracak değilim. Ancak, İktisat ve Ticaret Vekâleti bütçesinin müzakeresi münasebetiyle ortaya konmuş olan meselelerin, tatbikat bakımından, arkadaşlarımızın tenkid ettiği noktalara cevap verebilmek yönünden, bâzı hususlarda kısa da olsa izahat vermeyi faydalı görmekteyim.

Hakikaten, bizim memleketin bütün hayatına şâmil kadrolaşmış donmuş statik bir plânımız yoktur. Ve biz böyle bir plânın bizim memleketimiz için sosyal bakımdan, iktisadi zihniyetimiz bakımından, lüzumlu olmadığına kaani bulunmaktayız. Memleketimizde, başka memleketlerden, ileri bir iktisadi ve sınai seviyeye gelmiş memleketlerden ayrı olarak sadece evlûsiyonlar halinde bir gelişme değil ama, bir sıçrama halindeki sosyal ve iktisadi kalkınmayı kendimize gaye ittihaz etmiş bulunmaktayız. Ama bunun içinde bizim bir programımız vardır. Bu programımız memleketin her sahada, her zaman tekrar ettiğimiz gibi, insan emeğinden tabii zenginliklerine ve vatandaşın elde ettiği mahsullerine kadar bütün emek ve sermayeyi iç piyasada, dünya da kıymetlendirmek ve vatandaş bugünün ileri medeni ölçüde bir hayat seviyesine ulaştırabilmek için her imkân hazırlamaktır.

Bu politikayı hattâ ilk iktidara geçtiğimiz andan itibaren tatbika başladık. O zamana kadar ölü bir halde bulunan bütün imkânlarımızı harekete geçirebilmek için memleketin geniş kitlelerini ihtiva eden zirai sahada, müstekâr bir fiyat ve kredi politikasıyla, müstahsını yeni bir çalışma ve yeni bir hamle heyecan ve şevki içine sevk ettik. Bu gayretin kısa bir zamanda neticelerini görmeye başladık.

Bilhassa % 80 i çiftçi olan, şehir ve kasabalarındaki vatandaşlarımızın mühim bir kısmı hattâ esnaf ve tüccarların bile, kendi bahçe ve tarlalarında bu zirai hayata karışmış olan bu memlekette müstekâr bir fiyat ve kredi politikası sayesinde vukua gelen bu inkişafa muvazi olarak yollar, nakil vasıtaları, makineler, fenî tesisat, silolar, garajlar, köprüler, limanlar, ile bütün vatanı cihazlamak suretiyle bu hamlenin içine bütün ruh ve vücudiyle girmesine imkân verdik. Bunun neticesi, kısa bir zamanda